
**Naftna industrija – Terminologija – 4. del: Rafiniranje
(enakovreden ISO 1998-4:1998)**

Petroleum industry – Terminology – Part 4: Refining

Industrie pétrolière – Terminologie – Partie 4: Raffinage

**iTeh STANDARD PREVIEW
(standards.iteh.ai)**

SIST ISO 1998-4:2000

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/4e424ba3-987d-4e57-9a21-d9c56b07bff8/sist-iso-1998-4-2000>

ICS 01.040.75; 75.080

Referenčna številka
SIST ISO 1998-4:2000 (sl,en)

Nadaljevanje na straneh od 2 do 17

NACIONALNI UVOD

Standard SIST ISO 1998-4 (sl,en), Naftna industrija – Terminologija – 4. del: Rafiniranje, 2000, ima status slovenskega standarda in je enakovreden mednarodnemu standardu ISO 1998-4 (en), Petroleum industry – Terminology – Part 4: Refining, First edition, 1998-11-01.

NACIONALNI PREDGOVOR

Mednarodni standard ISO 1998-4:1998 je pripravil tehnični odbor Mednarodne organizacije za standardizacijo ISO/TC 28 Naftni proizvodi in maziva.

Slovenski tehnični odbor SIST/TC NAD Naftni proizvodi, maziva in sorodni proizvodi je dne 2000-07-00 privzel evropski standard ISO 1998-4:1998 po metodi ponatisa. S tandard v slovenskem jeziku pa je njegova jezikovna različica.

PREDHODNA IZDAJA

SIST ISO 1998-1:1996 (sl) Naftna industrija – Slovar – 1. del

SIST ISO 1998-2:1996 (sl) Naftna industrija – Slovar – 2. del

OPOMBI

- Povsod, kjer se v besedilu standarda uporablja izraz “mednarodni standard”, v SIST ISO 1998-4:2002 to pomeni “slovenski standard”
- Uvod in nacionalni predgovor nista sestavni del standarda.

SIST ISO 1998-4:2000
<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/4e424ba3-987d-4e57-9a21-d9c56b07bff8/sist-iso-1998-4-2000>

VSEBINA	Stran
Predgovor	4
1 Namen in področje uporabe	5
2 Zveza s standardi	5
3 Oštevilčenje izrazov	5
4 Seznam	6
5 Zaporedje izrazov	6

iTeh STANDARD PREVIEW
(standards.iteh.ai)

[SIST ISO 1998-4:2000](https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/4e424ba3-987d-4e57-9a21-d9c56b07bff8/sist-iso-1998-4-2000)

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/4e424ba3-987d-4e57-9a21-d9c56b07bff8/sist-iso-1998-4-2000>

PREDGOVOR

ISO (Mednarodna organizacija za standardizacijo) je svetovna zveza nacionalnih organov za standardizacijo (članic ISO). Priprava mednarodnih standardov navadno poteka v tehničnih odborih ISO. Vsaka članica, ki želi delovati na določenem področju, za katero je ustanovljen tehnični odbor, ima pravico biti zastopana v tem odboru. Pri delu sodelujejo tudi vladne in nevladne mednarodne organizacije, povezane z ISO. Pri vseh zadevah, ki so povezane s standardizacijo na področju elektrotehnike, ISO tesno sodeluje z Mednarodno elektrotehniško komisijo (IEC).

Osnutki mednarodnih standardov, ki jih sprejemajo tehnični odbori, se pošiljajo vsem članicam v glasovanje. Za izdajo mednarodnega standarda je potrebno soglasje najmanj 75 odstotkov članic, ki glasujejo.

Mednarodni standard ISO 1998-4 je pripravil tehnični odbor ISO/TC 28 Naftni proizvodi in maziva, pododbor SC 1 Terminologija.

Ta prva izdaja, skupaj z ostalimi sedmimi deli standarda ISO 1998, razveljavlja in nadomešča celotno prvo izdajo, ki je bila sestavljena iz dveh delov (ISO 1998-1:1974 in ISO 1998-2:1976).

Ta nova izdaja popolnoma preoblikuje standard z novim sistemom klasifikacije za vse izraze obeh delov prve izdaje, ki so sedaj razporejeni v vseh delih nove izdaje, ter z dodanimi mnogimi novimi izrazi.

ISO 1998 je sestavljen iz naslednjih delov pod skupnim naslovom Naftna industrija – Terminologija:

- 1. del: Surovine in proizvodi
- 2. del: Lastnosti in preskusi
- 3. del: Raziskovanje in pridobivanje
- 4. del: Rafiniranje
- 5. del: Transport, skladiščenje, distribucija
- 6. del: Meritve
- 7. del: Različni izrazi
- 99. del: Splošno in seznam

ITeH STANDARD PREVIEW
(standards.iteh.ai)

[SIST ISO 1998-4:2000](https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/4e424ba3-987d-4e57-9a21-3/sist-iso-1998-4-2000)

[https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/4e424ba3-987d-4e57-9a21-](https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/4e424ba3-987d-4e57-9a21-3/sist-iso-1998-4-2000)

[3/sist-iso-1998-4-2000](https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/4e424ba3-987d-4e57-9a21-3/sist-iso-1998-4-2000)

Naftna industrija – Terminologija – 4. del: Rafiniranje

1 Namen in področje uporabe

Ta del standarda ISO 1998 vsebuje seznam enakovrednih slovenskih in angleških izrazov, ki se uporabljajo v naftni industriji na področju rafiniranja, vključno z ustreznimi definicijami v obeh jezikih.

Ta standard zajema potrebe tistega dela naftne industrije, ki se nanaša na surovo nafto in iz nje izhajajoče proizvode, od procesa proizvodnje do končnega uporabnika. Razen nekaterih manjših izjem ne vključuje izrazov, ki se nanašajo na tehnološke pripomočke ali procese v sami proizvodnji. Ti so uporabljeni in razloženi le v primerih, kjer se z njimi pojasnjuje nek proizvod ali surovina. Terminologija s področja tehnološke opreme in naprav, ki se uporablja v naftni industriji, je predmet tehničnega odbora ISO/TC 67 *Materiali, oprema in morske konstrukcije za industrijo nafte in zemeljskega plina*.

iTeh STANDARD PREVIEW
(standards.iteh.ai)

SIST ISO 1998-4:2000

2 Zveza s standardi

Naslednji standard vsebuje določila, ki s sklicevanjem v tem besedilu tvorijo določila tega mednarodnega standarda. Ob objavi je bila veljavna označena izdaja. Vsi standardi se revidirajo in strankam, ki sklenejo pogodbo, zasnovano na tem mednarodnem standardu, se priporoča, naj raziščejo možnost uporabe najnovejše izdaje spodaj navedenega standarda. Člani IEC in ISO vzdržujejo register veljavnih mednarodnih standardov.

ISO 1998-99: –¹⁾ *Naftna industrija – Terminologija – 99. del: Splošno in seznam*.

3 Oštevilčenje izrazov

Splošna klasifikacija in sistem oštevilčenja, ki se uporablja v standardu ISO 1998, je sistem števil, razvrščenih v tri kategorije:

x.yy.zzz

¹⁾ Bo izdano

Petroleum industry – Terminology – Part 4: Refining

1 Scope

This part of ISO 1998 consists of a list of equivalent English and French terms, in use in the petroleum industry in the area of refining and production, together with the corresponding definitions in the two languages.

ISO 1998 is intended to cover the purposes of the part of the petroleum industry dealing with crude oils and petroleum products, that means all related operations arising from the production field to the final user. It is not intended to cover either petroleum equipment, or any operation in the field. However, some pieces of equipment or some operations of exploration and production are defined. The corresponding terms were introduced only when they appear in a definition of a product or process and when their definition was found necessary for understanding or for avoiding any ambiguity. Where a terminology of petroleum equipment is needed, it corresponds to the scope of ISO/TC 67, *Materials, equipment and offshore structures for petroleum and natural gas industries*.

2 Normative reference

The following standard contains provisions which, through reference in this text, constitute provisions of this International Standard. At the time of publication, the edition indicated was valid. All standards are subject to revision, and parties to agreements based on this International Standard are encouraged to investigate the possibility of applying the most recent edition of the standard indicated below. Members of IEC and ISO maintain registers of currently valid International Standards.

ISO 1998-99: –¹⁾ *Petroleum industry – Terminology – Part 99: General and index*.

3 Term numbering

The general classification and numbering system used in the ISO 1998 employs digits grouped in three categories:

x.yy.zzz

¹⁾ To be published

	kjer je:		where
x	številka dela standarda ISO 1998, v tem primeru 4. del;	x	is the part number of ISO 1998, in this case Part 4;
yy	številka podskupine, v kateri se izraz pojavlja. 4. del ima šest podskupin:	yy	is the subcategory in which the term appears. Part 4 has six subcategories:
10	delovne operacije	10	operations
20	predelava brez pretvorbe	20	processing without conversion
30	predelava s pretvorbo	30	processing with conversion
40	petrokemijski procesi	40	petrochemical process
50	oprema – pomožni sistemi	50	equipment – utilities
60	razno	60	miscellaneous
zzz	serijska številka posameznega izraza	zzz	is the serial number of the individual term.

4 Seznam

Glej ISO 1998-99.

5 Zaporedje izrazov

Izrazi so navedeni po številčnem zaporedju.

4 Index

See ISO 1998-99.

5 Order of listing

Terms are listed in serial number order.

ITeH STANDARD PREVIEW
(standards.iteh.ai)
SIST ISO 1998-4:2000
<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/4e424ba3-987d-4e57-9a21-d9c56b07bff8/sist-iso-1998-4-2000>

4.10 Delovne operacije**4.10.010****povratni tok (refluks)**

del destilata, ki se pri postopku destilacije vrača v destilacijsko kolono

4.10.011**razmerje povratnega toka (refluksno razmerje)**

razmerje količine povratnega toka na vrhu kolone in količine destilata, ki se izloči iz destilacijske kolone

4.10.012**notranji povratni tok (interni refluks)**

tekočina, ki se vrača znotraj destilacijske kolone pri normalnem obratovanju

4.10.020**destilacijski tlak**

tlak, ki se meri na vrhu kolone pri destilaciji

4.10.030**dinamično zadrževanje**

količina materiala, ki se zadržuje v določenem trenutku v destilacijski koloni pri normalnem obratovanju

4.10.031**statično zadrževanje**

količina materiala, ki ostane v destilacijski koloni, ko je destilacija končana, tj. ko se kolona ali polnilo lahko izpraznita

4.10.040**padec tlaka**

razlika tlaka med dvema točkama v fluidu

OPOMBA:

V koloni s krožniki je padec tlaka vsaj enak vsoti višine tekočine na krožnikih, kjer gre parna faza skozi kolono.

4.10.050**trenutno izparevanje**

delno ali popolno izparevanje, ki se doseže s hitrim znižanjem tlaka

4.10.051**hitrost izparevanja****hitrost vrenja**

količina tekočine, ki izpari v časovni enoti

4.10 Operations**4.10.010****reflux**

in distilling operations, portion of the distillate returning to the column

4.10.011**reflux ratio**

ratio of the volume of the reflux from the top to the volume of distillate withdrawn from a distillation column

4.10.012**internal reflux**

liquid that returns inside a distillation column in normal operation

4.10.020**distillation pressure**

pressure measured at the top of the column during a distillation operation

4.10.030**dynamic hold-up**

quantity of material held at a given moment in a distillation column in normal operation

4.10.031**static hold-up**

quantity of material retained in a distillation column when the distillation is finished, i.e. after the tower or packing is allowed to drain

4.10.040**pressure drop**

pressure difference between two points in a fluid

NOTE

In a plate-type column, the pressure drop is at least equal to the sum of the depths of liquid on the plates which the vapour traverses throughout the column.

4.10.050**flash vaporization****instantaneous vaporization**

partial or total vaporization obtained by sudden reduction of pressure

4.10.051**vaporization rate****boil-up rate**

volume of liquid vaporized per unit of time

4.10.052**zaplavitev**

pojav, ki prepreči normalno delovanje destilacijske kolone zaradi prevelike hitrosti parne faze, ki gre proti vrhu kolone, kar preprečuje tečenje tekočine

4.10.053**izpodrivanje s paro**

izpodrivanje proizvoda z vbrizgavanjem pare

4.10.060**razpon**

temperaturni interval, ki ločuje konec destilacije ene frakcije od začetka destilacije naslednje frakcije pri destilaciji pod standardnimi pogoji

4.10.061**prekrivanje**

temperaturni interval, ki je skupen za dve zaporedni frakciji

OPOMBA: To je izraženo kot temperaturni interval med temperaturo začetka destilacije težje frakcije in temperaturo konca destilacije lažje frakcije.

4.10.065**temperatura vrha kolone**

temperatura nasičene parne faze, merjena na vrhu kolone pri destilaciji

4.10.070**filtrska pogača**

relativno kompaktna plast trdne ali poltrdne snovi, ki nastane na filtru pri filtraciji

4.10.080**teoretični prekat**

teoretični element destilacijske kolone, v kateri je izparjena parna faza v termodinamičnem ravnovesju s tekočino

4.20 Predelava brez pretvorbe**4.20.111****atmosferska destilacija**

destilacija surovine pri približno atmosferskem tlaku z ločevanjem destilacijskih frakcij v več odgovarjajočih razponov vrelišča za nadaljnjo predelavo

OPOMBA: Ostanek, ki ima vrelišče običajno nad 350 °C, se lahko uporablja direktno kot sestavina goriva ali pa je namenjen za nadaljnjo predelavo.

4.10.052**flooding**

phenomenon that upsets the normal operation of a distillation column due to an excessive speed of vapour travelling up the column, preventing liquid from flowing

4.10.053**steamage****steamout**

expulsion of a product by injection of steam

4.10.060**gap**

interval of temperature separating the final boiling point of one fraction from the initial point of the following fraction in a distillation under standard conditions

4.10.061**overlap**

interval of temperature common to two successive fractions

NOTE

It is expressed as the interval of temperature between the initial boiling point of the heavier fraction and the final boiling point of the lighter fraction.

4.10.065**tower top temperature**

temperature of the saturated vapour phase measured at the top of the column, during a distillation operation

4.10.070**filter cake**

relatively compact bed of solid or semi-solid material formed on the filter during a filtration operation

4.10.080**theoretical plate**

theoretical element of a distillation column in which the escaping vapour is in thermodynamic equilibrium with the related liquid

4.20 Processing without conversion**4.20.111****atmospheric distillation**

distillation of a feedstock at approximately atmospheric pressure with the distillate fractions being separated into a number of appropriate boiling ranges for further processing

NOTE

The residue, normally that portion boiling above 350 °C, may be used directly as a fuel component, or subjected to further processing.

4.20.112

»topping«
»skimming«

današnji naziv za atmosfersko destilacijo;

glej tudi: **atmosferska destilacija** (4.20.111)

4.20.113**vakuumska destilacija**

destilacija surovine, večinoma ali v celoti sestavljene iz snovi z vreliščem nad 350 °C pri atmosferskem tlaku, ki se izvaja pri zmanjšanem tlaku, da se preprečijo reakcije krekiranja, ki bi nastale pri ekvivalentni atmosferski destilaciji v temperaturnem območju od 490 °C do 550 °C

OPOMBA: Destilacijske frakcije se uporabljajo kot surovine za ostale procese, vključujoč katalitične in hidrokrekning procese, proizvodnjo maziv, proizvodnjo koksa ipd. Ostanek se lahko uporabi tudi kot surovina za termični krekning ali proizvodnjo bitumnov ali direktno kot sestavina goriva.

4.20.114**ekstraktivna destilacija**

destilacijski proces, za katerega je značilno, da na relativni položaj točk vrelišča posameznih komponent vpliva izbor odgovarjajočega topila

OPOMBA: Proces se na primer uporablja za ločevanje butadienov iz zmesi butana, butena in butadiena z acetonitrilom kot topilom.

4.20.115**redestilacija**

frakcionirana destilacija naftnih proizvodov, ki so že bili destilirani, da bi se pridobile ožje frakcije

4.20.200**depropanizacija**

proces ločevanja C₃ ogljikovodikov iz mešanice naftnih ogljikovodikov

4.20.205**debutanizacija**

proces ločevanja C₄ ogljikovodikov iz mešanice naftnih ogljikovodikov

4.20.210**depentanizacija**

proces ločevanja C₅ ogljikovodikov iz mešanice naftnih ogljikovodikov

4.20.112

topping
skimming

nowadays called atmospheric distillation

cf. **atmospheric distillation** (4.20.111)

4.20.113**vacuum distillation**

distillation of a feedstock, largely or wholly composed of material boiling above 350 °C at atmospheric pressure, under reduced pressure to avoid cracking reactions, to an atmospheric equivalent temperature of 490 °C to 550 °C

NOTE

The distillate fraction is used as a feedstock for other processes, including catalytic and hydrocracking, lubricating oil manufacture, needle-coke production, etc. The residue may also be used as a feedstock for thermal cracking or bitumen manufacture, or may be used directly as a fuel component.

4.20.114**extractive distillation**

distillation process characterized by the fact that the relative positions of boiling points of components are influenced by the selection of an appropriate solvent

NOTE

The process is, for example, used in the separation of butadiene from a mixture of butanes, butanes and butadiene, with acetonitrile as solvent.

4.20.115**redistillation**

fractional distillation of a petroleum product that has already been distilled in order to obtain narrower fractions

4.20.200**depropanization**

process for the separation of C₃ hydrocarbons from a mixture of petroleum hydrocarbons

4.20.205**debutanization**

process for the separation of C₄ hydrocarbons from a mixture of petroleum hydrocarbons

4.20.210**depentanization**

process for the separation of C₅ hydrocarbons from a mixture of petroleum hydrocarbons